

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6111-09

meddelad i Stockholm den 24 mars 2011

KLAGANDE
Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

MOTPART
AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Kammarrätten i Stockholms dom den 31 augusti 2009 i mål nr 2299-08, se bilaga

SAKEN
Utländsk utbildning som grund för läkarlegitimation

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens och länsrättens domar och fastställer Socialstyrelsens beslut.

YRKANDE M.M.

Socialstyrelsen yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva underinstansernas domar och fastställa Socialstyrelsens beslut och anför i huvudsak följande.

Dok.Id 103843

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
6111-09

Socialstyrelsen har sedan länge tillämpat en praxis som innebär att en första förutsättning för att en sökande, inom ramen för den utredning som görs vid en prövning av ansökan om kompetensbevis, ska få sin utländska hälso- och sjukvårdsutbildning bedömd som grund för dess svenska motsvarighet är att utbildningen till nivå och längd kan anses överensstämma med de krav som gäller för den svenska. Hänsyn har i detta sammanhang även tagits till de minimiregler som gäller enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, det s.k. yrkeskvalifikationsdirektivet, enligt vilket en medicinsk grundutbildning sammanlagt ska omfatta minst sex års studier eller 5 500 timmar.

Om Socialstyrelsen bedömer att en åberopad utbildning till nivå och längd kan anses överensstämma med den svenska motsvarigheten görs en utredning av vilket behov av komplettering som i det enskilda fallet är nödvändig utifrån bestämmelserna i 8 kap. 1 § förordningen (1998:1513) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område. Om den åberopade hälso- och sjukvårdsutbildningen inte kan anses överensstämma med dess svenska motsvarighet till nivå och längd får den sökande avslag på sin ansökan och hänvisas till en reguljär utbildning vid ett universitet eller en högskola. I dessa fall blir prövningen enligt 8 kap. 1 § i förordningen således endast summarisk.

Socialstyrelsen har inte ifrågasatt AAs uppgifter om att hon genomgått en treårig kinesisk läkarutbildning och att hon innehar en kinesisk läkarlegitimation. Socialstyrelsen bedömer dock att hennes utbildning till nivå och längd inte kan anses motsvara en svensk läkarutbildning eller de minimikrav som ställs enligt yrkeskvalifikationsdirektivet. Socialstyrelsens prövning av AAs ansökan begränsas således till en bedömning av hennes utbildning till nivå och längd.

Enligt Socialstyrelsens uppfattning ankommer det inte på myndigheten att värdera en utländsk hälso- och sjukvårdsutbildning på annat sätt än vad som sker enligt den praxis som redovisats. Socialstyrelsen har inte något sådant uppdrag. Av samma skäl ankommer det inte heller på Socialstyrelsen att fatta beslut om en

sådan komplettering som behövs för att uppnå en kompetens motsvarande en svensk läkarexamensnivå.

AA har inte yttrat sig i målet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Den 1 januari 2011 ersattes lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område och förordningen om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område av patientsäkerhetslagen (2010:659) och patientsäkerhetsförordningen (2010:1369). Såvitt avser den nu aktuella frågan saknas övergångsbestämmelser. De äldre bestämmelserna var i sak likalydande med de nya.

Bestämmelser om behörighet finns i 4 kap. patientsäkerhetslagen. Av 1 § framgår att den som avlagt läkarexamen och fullgjort praktisk tjänstgöring efter ansökan ska få legitimation för läkaryrket. Enligt 2 § får den som på annat sätt än genom sådan utbildning eller praktisk tjänstgöring som avses i 1 § har förvärvat motsvarande kompetens efter ansökan ges legitimation för yrket. Ansökan om legitimation prövas enligt 10 § av Socialstyrelsen. Enligt 11 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om legitimation och annan behörighet för hälso- och sjukvårdspersonal.

Enligt 5 kap. 3 § patientsäkerhetsförordningen ska en läkare, som har sin utbildning från ett annat EES-land än Sverige eller från Schweiz, efter ansökan få legitimation som läkare i Sverige om han eller hon har ett sådant utbildnings-, examens- eller annat behörighetsbevis för läkare som anges i föreskrifter meddelade av Socialstyrelsen.

Enligt 6 kap. 1 § patientsäkerhetsförordningen ska den som har genomgått någon annan utbildning utomlands än som avses i bl.a. 5 kap. 3 § efter ansökan få behörighetsbevis för ett yrke inom hälso- och sjukvården för vilket det finns bestämmelser om legitimation eller annan behörighet i Sverige, om han eller hon

1. har genomgått den kompletterande utbildning och fullgjort den praktiska tjänstgöring som behövs för att kunskaperna och färdigheterna ska motsvara de svenska kraven,
2. har för yrket nödvändiga kunskaper i svenska författningar, och
3. har för yrket nödvändiga kunskaper i svenska, danska eller norska språket.

Enligt 6 kap. 4 § patientsäkerhetsförordningen får Socialstyrelsen meddela ytterligare föreskrifter om kraven på utbildning, praktisk tjänstgöring, kunskaper i svenska författningar och språkkunskaper för dem som har genomgått sådan utländsk utbildning som avses i 1 §. Några föreskrifter avseende prövningen enligt 6 kap. 1 § har inte meddelats.

Enligt 8 kap. 2 § patientsäkerhetsförordningen ska ett beslut av Socialstyrelsen att avslå en ansökan om behörighetsbevis innehålla uppgift om i vilka avseenden kompetensen har ansetts otillräcklig.

Frågan i målet är om AA haft rätt att få sin kinesiska läkarutbildning prövad som grund för svensk läkarlegitimation inom ramen för Socialstyrelsens kompletteringsprogram för utländska läkare.

Även om det inte uttryckligen framgår av bestämmelsen i 6 kap. 1 § patientsäkerhetsförordningen kan den bestämmelsen inte anses hindra att Socialstyrelsen – innan den hänvisar någon till kompletteringsprogrammet – prövar om den utbildning som den sökande åberopar är av sådan omfattning att den är jämförbar med de krav som ställs på läkarexamen inom EES-området eller i Schweiz. Tvärtom framstår detta som rimligt liksom att Socialstyrelsen, om den finner att utbildningen är otillräcklig, hänvisar den sökande att komplettera utbildningen inom ramen för grundutbildningen vid de medicinska fakulteterna. Något formellt hinder för Socialstyrelsen att avslå en ansökan om kompetensbevis på den grunden att skillnaden mellan en sökandes läkarutbildning och den svenska läkarutbildningen är alltför stor föreligger således inte. I sak gör Högsta förvaltningsdomsto-

Mål nr
6111-09

len samma bedömning som Socialstyrelsen. Länsrättens och kammarrättens domar ska därför upphävas och Socialstyrelsens beslut fastställas.

Susanne Billum

Marianne Eliason

Peter Kindlund

Henrik Jermsten

Erik Nymansson

Hanna Werth

Föredragande justitiesekreterare

Avd. II

Föredraget 2011-03-09